Vort Folks Sydgrænse.

Ved Gennemlæsningen af Hr. Skoleinspektør P. Lauridsens interessante Afhandling om vort Folks Sydgrænse i „Sønderjydske Aarbøgers“ tredje og fjerde Hæfte 1893 rinder et Barndomsminde mig ihu, som jeg ikke kan undlade at meddele. Jeg er født i København i April 1818 og kom i Vinteren 1818--1819 med mine Forældre til Frederikstad ved Ejderen, hvor min ældste Søster fødtes i Juli 1819. I denne By tilbragte jeg min Barndom indtil Året efter min Faders Død, der indtraf i Juni 1830, da min Moder i Forsommeren 1831 flyttede til København. Med vore Forældre talte vi Dansk, men indbyrdes og med Folkene talte vi Plattydsk, som var Samtale- og Hjertesproget i denne By, der væsentlig skylder en hollandsk Kolonisation sin Oprindelse.

Om Fredagen var der Torvedag og medens Vognene holdt på Torvet, stode Folk fra Landet, Mænd og Kvinder, især dog disse på begge Sider af Prindsensgade, en af de to Hovedgader, der fra Torvet føre imod Syd, med Landbrugsprodukter, som Smør, Ost, Æg, Fjerkræ, Grøntsager m. m. Jeg mindes nu, at der, når det hændtes, at vi fulgte med Pigen, der skulde gøre et eller andet Indkøb, her traf flere Koner, der gerne stode samlede og vare iførte en særegen fra de andres afvigende Dragt, jeg kunde godt påvise Stedet, hvor de plejede at stå. Medens de

nu vel forhandlede med Pigen på Plattydsk, det Sprog, hvori de selvfølgelig tiltalte af hende, talte de indbyrdes et Sprog, som vi dengang kaldte Dansk, skøndt det sikkert har lydt noget afvigende fra det, vi talte med vore Forældre. Denne Iagttagelse gjorde dengang et stort Indtryk på os og jeg mindes, at jeg fortalte den i Hjemmet, og at min Fader dengang udtalte den Formodning, at det vel måtte være en dansk Koloni, der engang i Tiden kunde være kommet til Ostenfeldt. De faktiske og historiske Forhold vare dengang upåagtede og før 1830 eksisterede der ikke noget fjendtligt Forhold imellem Dansk og Tydsk.

Da det imidlertid forekommer mig, at have en vis Interesse, at det danske Sprog endnu i Slutningen af tyverne, i alt Fald inden 1830, taltes i Østerfjolde, beder jeg om at forunde denne korte Meddelelse en Plads i næste Hæfte af Årbøgerne.

J. Ulrik